

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **M. S.**, zastoupena Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 10, Praha 16, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. S-MHMP 1407172/2018/Hoc, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2020, č. j. 10 A 153/2019 – 33,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2020, č. j. 10 A 153/2019 – 33, **s e z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně brojí proti v záhlaví označenému rozsudku, kterým Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zamítl žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. S-MHMP 1407172/2018/Hoc. Žalobkyně jako řidička vozidla tovární značky BMW, registrační značky X vjela dne 30. 8. 2018 v 11:25 do křižovatky Kuklova–Bělohorská na Praze 6 a neuposlechla tak světelnou signalizaci s červeným světlem „Stůj!“. Za toto jednání jí žalovaný uložil pokutu ve výši 3 000 Kč podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, příkazem ze dne 25. 1. 2019, č. j. MHMP 178322/2019/Hoc (dále jen „příkaz“). Žalobkyně uvedla, že dne 4. 2. 2019 podala proti příkazu odpor datovou zprávou bez zaručeného elektronického podpisu z adresy X, který následně

písemně doplnila. Z odporu vyplynulo, že žalobkyně zmocnila společnost Pomáháme a chráníme s.r.o., za kterou jedná spolek Ochrana řidičů o.s., který je při výkonu funkce jednatele zastoupen P. K.. Na výzvu žalovaného k předložení plné moci dokládající udělení plné moci společnosti Pomáháme a chráníme reagoval P. K. dne 10. 3. 2019 z vlastní datové schránky. Přílohou této zprávy byla plná moc udělená žalobkyní společnosti Pomáháme a chráníme, Smlouva o převodu obchodního podílu v této společnosti mezi P. D. a spolkem Ochrana řidičů a Rozhodnutí jediného společníka o odvolání původního jednatele a jmenování nového. Tyto dokumenty měly dokládat oprávnění P. K. k jednání jménem společnosti Pomáháme a chráníme. Jediný společník jmenoval jednatelem spolek Ochrana řidičů a pověřil P. K. zastupováním spolku při výkonu funkce jednatele. Žalovaný dne 10. 5. 2019 vydal oznámení o nabytí právní moci příkazu ke dni 8. 2. 2019, jelikož P. K. neprokázal oprávnění jednat za společnost Pomáháme a chráníme.

[2] Před městským soudem pak žalobkyně namítala, že žalovaný měl ve věci vydat meritorní rozhodnutí, avšak tak neučinil. Byla přesvědčena, že P. K. dostatečně prokázal oprávnění jednat jménem společnosti Pomáháme a chráníme. Žalobkyně dále uvedla, že není podstatné, co je uvedeno v obchodním rejstříku, pokud odchylku mezi skutečným a zapsaným stavem P. K. prokázal. Žalobkyně se současně vymezila proti názoru Ministerstva dopravy, které zamítlo její žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. Ministerstvo mělo za to, že pokud je v plné moci vyloučena substituce, je vyloučeno, aby žalobkyně byla zastoupena jinou osobou, než je společnost Pomáháme a chráníme. Žalobkyně však tvrdila, že právnická osoba musí být vždy někým zastoupena: proto tato společnost jedná prostřednictvím P. K. a nejde tak o substituci, ale o jednání za právnickou osobu. Závěrem uvedla, že oprávnění P. K. bylo řádně prokázáno, a proto příkaz nemohl nabýt právní moci.

[3] Městský soud přitakal žalobkyni, že v tomto případě skutečně nemohlo jít o substituci a také, že není rozhodující princip materiální publicity. Odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu, podle kterého pro zastupování v řízení před soudy (a tedy i před správními orgány) není rozhodující zápis do veřejného rejstříku. Současně však městský soud poukázal na to, že P. K. neprokázal, že je oprávněn jednat za společnost Pomáháme a chráníme. Městský soud odkázal na skutkově shodné rozsudky městského soudu ze dne 19. 12. 2019, č. j. 15 A 95/2019 – 33, a Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 4 As 38/2020 – 43, se kterými se ohledně posouzení věci ztotožnil. Z těchto rozsudků plyne, že listiny, které P. K. zaslal, jsou za spolek Ochrana řidičů o.s. podepsány právě jím. Primárně tak měl prokázat oprávnění jednat za tuto právnickou osobu. P. K. však neprokázal, že byl oprávněn jménem spolku Ochrana řidičů podepsat Smlouvu o převodu obchodního podílu a Rozhodnutí jediného společníka o odvolání jednatele a jmenování nového. Městský soud také poukázal na skutečnost, že oprávnění P. K. jednat jménem spolku Ochrana řidičů při výkonu funkce jednatele společnosti Pomáháme a chráníme v rozhodné době nevyplývala ani z obchodního rejstříku. Městský soud současně uvedl, že žalovaný nebyl povinen vyzvat žalobkyni k odstranění vad, protože s ohledem na osobu jejího zástupce jde o obstrukční taktiku (odkázal na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018 – 39, č. 3836/2019 Sb. NSS).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností. Nesouhlasila se závěrem městského soudu, že by měla doplnit další listinu osvědčující oprávnění P. K. jednat za společnost Pomáháme a chráníme. Uvedla, že P. K. měl oprávnění jednat za společnost Pomáháme a chráníme, a to na základě rozhodnutí jediného společníka této společnosti – spolku Ochrana řidičů o.s. – o odvolání jednatele P. D. a jmenování nového jednatele. Spolek jmenoval jednatelem sám sebe, tedy právnickou osobu, za kterou pověřil jednat P. K.. Za spolek Ochrana řidičů přitom podepsal listinu J. K. jako president, tedy statutární orgán spolku. Požadavek městského soudu, aby J. K. prokazoval, že je oprávněn jednat za spolek, však vybočuje z běžných zvyklostí.

[5] Stěžovatelka dále brojila proti odkazu městského soudu na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018 – 39. Závěry tohoto rozsudku nejsou přílehlavé na nynější věc. Z tohoto rozsudku plyne, že správní orgán nemusí vyzývat k doplnění podpisu účastníka zastoupeného osobou, jež před správním orgánem zastupuje řadu účastníků. Absenci podpisu totiž nelze chápat jinak než jako obstrukční praktiku. V této věci jde však o domnělou absenci plné moci. V tomto případě měl žalovaný vyzvat k odstranění vad podání, jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2019, č. j. 10 As 237/2018 – 27. Stěžovatelka je přesvědčena, že jestliže správní orgán vyzývá k odstranění vad (zde doplnění plné moci), pak není přijatelné, aby identifikoval jednu vadu a jinou zatajil. Takovou praktiku považuje stěžovatelka za past na účastníka. Stěžovatelka také uvedla, že je v rozporu s principem právní jistoty, aby ji považoval správní orgán za zastoupenou, doručoval jejímu zástupci, a následně věc posoudil tak, že zastoupena nebyla. Jiné správní orgány na základě stejné sady listin vyhodnotily zastoupení stěžovatelky jako řádné. Stěžovatelka a její zástupce také brojí proti zveřejnění osobních údajů na webu Nejvyššího správního soudu. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem městského soudu a odkázal na své stanovisko k žalobě. Současně se ztotožnil s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 4 As 38/2020 – 43.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil splnění zákonných podmínek řízení o kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že je důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud se zabýval tím, zda je rozsudek městského soudu přezkoumatelný. Nepřezkoumatelná jsou taková rozhodnutí, z nichž není zřejmé, jakými úvahami se soud při hodnocení skutkových a právních otázek řídil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52). Nepřezkoumatelný je také rozsudek, ve kterém soud opřel své rozhodnutí o skutečnosti v řízení nezjišťované či zjištěné v rozporu se zákonem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75). Nepřezkoumatelný je i takový rozsudek, jehož odůvodnění si

vnitřně odporuje (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 – 76).

[9] Kasační soud předesílá, že městský soud vypořádal většinu stěžovatelčiných námitek a z jeho rozhodnutí je zřejmé, jakými úvahami se při jejich vypořádání řídil. To však nelze říci o vypořádání námitky existence oprávnění Petra Kocourka jednat za společnost Pomáháme a chráníme, která je pro posouzení věci stěžejní.

[10] Městský soud založil své hodnocení na skutkové a právní podobnosti s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 4 As 38/2020 – 43. Na základě tohoto rozsudku městský soud shledal, že P. K. neprokázal oprávnění jednat za společnost Pomáháme a chráníme, neboť listiny, které jej k tomu opravňují, podepsal za spolek Ochrana řidičů on sám. Závěr městského soudu však nemá oporu ve správním spisu, neboť Smlouvu o převodu obchodního podílu a Rozhodnutí jediného společníka o odvolání jednatele a o jmenování jednatele nového ze dne 23. 11. 2018 podepsal za spolek Ochrana řidičů pan J. K.. Podpis P. K. na prvním dokumentu není a na druhém pouze osvědčuje souhlas se jmenováním do funkce jednatele, resp. souhlas se zastupováním spolku Ochrana řidičů při výkonu funkce jednatele společnosti Pomáháme a chráníme. Není tak pravdou, že by P. K. neprokázal oprávnění podepsat dokumenty jménem spolku Ochrana řidičů, pokud tuto skutečnost ani prokazovat nemusel. Městský soud tak svůj závěr založil na skutečnostech v řízení nezjištěných.

[11] Současně městský soud poukázal na skutečnost, že oprávnění P. K. jednat za společnost Pomáháme a chráníme nevyplývá z obchodního rejstříku, ačkoliv v rozsudku odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2018, č. j. 21 Cdo 2646/2016 – 367. Nejvyšší soud v tomto usnesení uvedl, že pro jednání za právnickou osobu před soudem není rozhodný stav zápisu v obchodním rejstříku (a důvěra v zásadu materiální publicity), pokud jednáající osoba své oprávnění prokáže jiným způsobem a osvědčí tak rozdíl mezi skutečným a zapsaným stavem. Městský soud tak na jedné straně vyloučil absolutní důvěru v zásadu materiální publicity pro zastoupení v soudním řízení, avšak na druhé straně odkazem na údaje zapsané v obchodním rejstříku odůvodnil své zamítavé rozhodnutí. Rozhodnutí městského soudu si tak vnitřně odporuje.

[12] Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani s hodnocením městského soudu, že žalovaný nebyl povinen vyzývat stěžovatelku, resp. P. K., k odstranění vad podání. Pokud z doplnění plné moci není zřejmé, zda má zmocněnec oprávnění jednat za zmocnitele, jde o vadu podání, k jejímuž odstranění je správní orgán povinen účastníka vyzvat. Na tom nic nemění skutečnost, že osoba vystupující před správními orgány často jako zmocněnec může být posuzována přísněji než osoby jiné. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 1. 2016, č. j. 1 As 290/2016 – 33, výzva k odstranění vad podání slouží nejen k odstranění nedostatků způsobených neznalostí náležitostí podání, ale také vad způsobených administrativní chybou. Opačným výkladem lze dojít k absurdnímu závěru, že pokud je účastník řízení zastoupen advokátem coby osobou práva znalou, není třeba jej vyzývat k odstranění vad, neboť si jich musí být vědom. Žalovaný měl tedy P. K. vyzvat k doložení dalších listin, které by bez pochybností mohly dokládat, že v rozhodné době byl oprávněn zastupovat spolek Ochrana řidičů při výkonu funkce jednatele společnosti Pomáháme a chráníme.

[13] Nejvyšší správní soud dodává, že nelze přitakat stěžovatelce v tom, že požadavek, aby J. K. prokázal oprávnění jednat jménem spolku Ochrana řidičů, jde nad rámec běžných zvyklostí. Jeho „oprávnění“ totiž plyne jen a pouze z listin předložených P. K., nikoliv z okolností a dalších listin. Podle obchodního rejstříku je statuárním orgánem spolku prezident, kterým je od 10. 10. 2019 P. K.. Z obchodního rejstříku však není zřejmé, kdo tuto funkci vykonával od vzniku spolku (19. 7. 2013) do jmenování P. K. prezidentem. J. K. figuruje pouze na zápisu z členské schůze ze dne 31. 5. 2019, v němž je uvedeno, že na funkci prezidenta spolku rezignuje. Tato listina je však elektronicky podepsána P. K.. Skutečnost, že byl J. K. oprávněn jednat jménem spolku Ochrana řidičů, neplyne ani z dalších dokumentů zveřejněných ve sbírce listin v obchodním rejstříku. Podle § 18 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, je součástí účetní závěrky podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky. Účetní závěrky však nepodepsal za spolek Ochrana řidičů nikdo. Pochybnosti o oprávnění J. K. jednat jménem spolku Ochrana řidičů tak byly a jsou na místě.

[14] Kasační soud se polemikou stěžovatelky a jejího advokáta vznesenou závěrem kasační stížnosti a týkající se vyvěšování rozsudků Nejvyššího správního soudu již opakovaně zabýval, proto ve stručnosti odkazuje na svá předchozí rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2019, č. j. 9 As 429/2018 – 35, usnesení ze dne 25. 5. 2017, Nao 175/2017 – 161, či rozsudek ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 As 106/2019 – 33, a v něm uváděná judikatura). Znovu pouze opakuje, že nejde o kasační námitku, kterou by se měl v tomto řízení zabývat.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první, část věty před středníkem s. ř. s.); v něm je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Bude se zabývat zejména tím, zda z dokumentů předložených P. K. plyne oprávnění jednat jménem spolku Ochrana řidičů při výkonu funkce jednatele společnosti Pomáháme a chráníme v rozhodné době. Vezme přitom v úvahu skutečnost, že tyto dokumenty podepsal jako statutární orgán spolku J. K..

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu

